

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2025 m. birželio 17 d.
(OR. en)

8401/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0035(NLE)

RECH 176
ATO 24
COMPET 296

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas:	TARYBOS REGLAMENTAS, kuriuo sukuriamas 2026–2027 m. laikotarpio Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa, papildanti bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“, ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) 2021/765
----------	---

TARYBOS REGLAMENTAS (Euratomas) 2025/...

... m. ... d.

**kuriuo sukurama 2026–2027 m. laikotarpio
Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa,
papildanti bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“,
ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) 2021/765**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 7 straipsnio pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

pasikonsultavusi su Mokslo ir technikos komitetu,

kadangi:

- (1) Europos atominės energijos bendrija (toliau – Bendrija) siekia pakelti gyvenimo lygį valstybėse narėse skatindama jose vykdyti branduolinius mokslinius tyrimus, sudarydama palankesnes sąlygas jiems ir juos papildydama vykdant Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programą;
- (2) branduoliniai moksliniai tyrimai gali prisidėti prie socialinės gerovės, ekonominio klestėjimo ir aplinkos tvarumo gerinant branduolinę saugą, saugumą bei radiacinę saugą. Radiacinės saugos moksliniai tyrimai padėjo patobulinti medicinos technologijas, kurios naudingos daugeliui piliečių, ir tie moksliniai tyrimai gali prisidėti prie patobulinimų kituose sektoriuose, pavyzdžiui, pramonės, žemės ūkio, aplinkos ir saugumo sektoriuose;
- (3) visapusiškai gerbiant valstybių narių teisę spręsti dėl savo energijos rūšių derinio, pagal šiuo reglamentu sukurtą programą vykdomų mokslinių tyrimų rezultatai potencialiai galėtų prisidėti prie neutralaus poveikio klimatui energijos sistemos laikantis saugos, efektyvumo ir saugumo principų;

- (4) siekiant užtikrinti branduolinių mokslinių tyrimų tęstinumą Bendrijos lygmeniu, būtina sukurti Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programą laikotarpiui nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. (toliau – 2026–2027 m. Euratomo programa), kad jos trukmė būtų suderinta su Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2020/2093¹ nustatytos 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos trukme. Pagal 2026–2027 m. Euratomo programą turėtų būti tęsiama pagrindinė ankstesnės Tarybos reglamentu (Euratomas) 2021/765² sukurtos 2021–2025 m. laikotarpio Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (toliau – 2021–2025 m. Euratomo programa) mokslinių tyrimų veikla siekiant tų pačių tikslų ir taikant tą patį įgyvendinimo metodą;
- (5) Komisijos ataskaitoje dėl 2021–2025 m. Euratomo programos tarpinio vertinimo pabrėžtas skirtingų tos programos elementų aktualumas. Ataskaitoje teigiama, kad tie elementai apima: a) įvairius mokslinių tyrimų srities veiksmus, kuriais prisidedama prie branduolinės saugos, saugumo bei saugos garantijų, radiacinės saugos ir naudojimo su energijos gamyba nesusijusioms reikmėms; b) branduolių dalijimosi mokslinių tyrimų ES pridėtinę vertę; c) paramą suinteresuotiesiems subjektams gerinant saugą ir žinių bazę, susijusią su ilgalaikio dabartinių branduolinių elektrinių eksploatavimo saugumo klausimais; d) pažangiųjų branduolinių sistemų saugos, saugumo bei saugos garantijų scenarijų rengimą; e) tolesnį branduolių sintezės mokslinių tyrimų plėtojimą gerinant valdymą ir f) programos prioritetų apibrėžimą ir patikimesnių bei realistiškesnių planų nustatymą. Ataskaitoje padaryta išvada, kad tie elementai turėtų būti išlaikyti 2026–2027 m. Euratomo programoje;

¹ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa (OL L 433I, 2020 12 22, p. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

² 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) 2021/765, kuriuo sukuriamas 2021–2025 m. laikotarpio Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa, papildanti bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“, ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) 2018/1563 (OL L 167 I, 2021 5 12, p. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

- (6) 2026–2027 m. Euratomo programa sumanyta ir parengta atsižvelgiant į poreikį sukurti kritinę remiamos veiklos masę. Tai turi būti pasiekta nustatant ribotą skaičių konkrečių tikslų, kuriais daugiausia dėmesio būtų skiriama saugiam branduolių dalijimosi panaudojimui su energijos gamyba susijusioms ir su energijos gamyba nesusijusioms reikmėms, būtinų ekspertinių žinių išsaugojimui ir plėtojimui, branduolių sintezės energetikos skatinimui ir Sąjungos bei jos valstybių narių politikos branduolinės saugos, branduolinės saugos garantijų ir saugumo srityje rėmimui;
- (7) 2026–2027 m. Euratomo programa yra labai svarbi Sąjungos pastangų toliau stiprinti pirmavimą technologijų srityje ir skatinti kompetenciją branduolinių mokslinių tyrimų bei inovacijų srityje dalis, užtikrinant aukščiausius saugos, saugumo, branduolinės saugos garantijų, radiacinės saugos, saugaus panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir eksploatacijos nutraukimo standartus atominės energetikos srityje, vadovaujantis šiame reglamente nustatytais programos tikslais;
- (8) kadangi visos valstybės narės naudoja radioaktyviasias medžiagas, svarbu užtikrinti atsakingą ir saugų panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, kaip reikalaujama Tarybos direktyva 2011/70/Euratomas³, kad ateities kartoms nebūtų užkrauta nepagrįsta našta. Įgyvendinant 2026–2027 m. Euratomo programą turėtų būti toliau gerinamas ir remiamas darbas, susijęs su panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo technologijų ir kompetencijos moksliniais tyrimais ir plėtra;

³ 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyva 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema (OL L 199, 2011 8 2, p. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

- (9) 2026–2027 m. Euratomo programos rėmuose branduolių sintezės energijos moksliniai tyrimai turėtų būti vykdomi pagal Europos branduolių sintezės veiksmų gaires, kuriose nurodyti moksliniai tyrimai ir plėtra, kurių reikia norint sukurti pagrindą elektros energiją gaminančiai branduolių sintezės jėgainei, ir pagal Tarybos sprendimą 2007/198/Euratomas⁴. Artimiausiu ir vidutinės trukmės laikotarpiu ypač svarbus žingsnis turėtų būti pastatyti ir pradėti eksploatuoti ITER – o solidi branduolių sintezės programa turėtų papildyti su ITER susijusią Europos veiklą, siekiant remti būsimas ITER operacijas ir pasirengimą eksploatuoti pirmąją branduolių sintezės jėgainę;
- (10) pagal 2026–2027 m. Euratomo programą remiant branduolinius mokslinius tyrimus, ji turėtų padėti siekti bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (toliau – programa „Europos horizontas“), sukurtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/695⁵, tikslų ir turėtų sudaryti palankesnes sąlygas įgyvendinti strategiją „Europa 2030“ bei stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę;
- (11) 2026–2027 m. Euratomo programa turėtų būti siekiama sinergijos su programa „Europos horizontas“ ir kitomis Sąjungos programomis nuo jų parengimo ir strateginio planavimo iki projektų atrankos, administravimo, komunikacijos, rezultatų sklaidos ir naudojimosi jais, stebėsenos, audito ir valdymo;

⁴ 2007 m. kovo 27 d. Tarybos sprendimas 2007/198/Euratomas, įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę ir suteikiantis jai lengvatas (OL L 90, 2007 3 30, p. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

⁵ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriamą bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

- (12) 2026–2027 m. Euratomo programos veiksmai turėtų būti proporcingi, nedubliuoti ir neišstumti privačiojo sektoriaus finansavimo bei užtikrinti aiškią Europos pridėtinę vertę. Taip bus užtikrintas 2026–2027 m. Euratomo programos veiksmų ir Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių nuoseklumas, išvengiant nepagrįstų konkurencijos iškraipymų vidaus rinkoje;
- (13) sprendimą, ar naudoti branduolinę energiją, priima kiekviena valstybė narė, tačiau taip pat pripažįstama, kad branduolinei energijai skirtingose valstybėse narėse tenka skirtingas vaidmuo. 2026–2027 m. Euratomo programa, vykdant jos mokslinių tyrimų veiklą, taip pat padės skatinti visų suinteresuotųjų subjektų plataus masto diskusiją apie branduolinės energijos galimybes ir riziką;
- (14) siekiant patenkinti švietimo ir mokymo poreikius, pagal 2026–2027 m. Euratomo programą turėtų būti siūloma parama skiriant finansinius įnašus, kad branduolinės srities tyrėjai galėtų vienodomis sąlygomis su kitų sričių tyrėjais pasinaudoti programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“;
- (15) šiame reglamente nustatomas viso 2026–2027 m. Euratomo programos laikotarpio finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai metinės biudžeto procedūros metu turi būti svarbiausia orientacinė suma, kaip tai suprantama 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo⁶, 18 punkte;

⁶ OL L 433I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

- (16) 2026–2027 m. Euratomo programai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509⁷ (toliau – Finansinis reglamentas). Finansiniame reglamente nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles, susijusias su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansinėmis priemonėmis, biudžeto garantijomis, finansine parama ir apmokėjimu išorės ekspertams. Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 322 straipsniu priimtos taisyklės apima ir bendrą Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimą;
- (17) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti parenkami remiantis tuo, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, visų pirma atsižvelgiant į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Kai skiriamos dotacijos, turėtų būti numatyta galimybė naudotis fiksuotosiomis sumomis, fiksuotosiomis normomis ir fiksuotaisiais vieneto įkainiais;
- (18) ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama tam, kad būtų užtikrintas tinkamas mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) ir apskritai privačiojo sektoriaus dalyvavimas. Taikant vertinimo ir stebėsenos priemones turėtų būti atliekamas MVI dalyvavimo kiekybinis ir kokybinis vertinimas;

⁷ 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (nauja redakcija) (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (19) laikantis Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsnių ir SESV 8 straipsnio, pagal 2026–2027 m. Euratomo programą vykdoma veikla turėtų būti siekiama panaikinti lyčių nelygybę ir skatinti moterų bei vyrų lygybę mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. Lyčių aspektas turėtų būti integruojamas į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį ir į jį turėtų būti atsižvelgiama visais mokslinių tyrimų ciklo etapais;
- (20) siekiant stiprinti mokslo bei visuomenės ryšius ir padidinti visuomenės pasitikėjimą mokslu, 2026–2027 m. Euratomo programoje pirmenybė turėtų būti teikiama sąmoningam piliečių ir pilietinės visuomenės įsitraukimui sprendžiant mokslinių tyrimų ir inovacijų klausimus, tuo tikslu propaguojant mokslinį švietimą, didinant mokslo žinių prieinamumą, rengiant atsakingas mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes, kuriose atsižvelgiama į piliečiams ir pilietinei visuomenei rūpimus klausimus bei lūkesčius, ir sudarant palankesnes sąlygas piliečių ir pilietinės visuomenės dalyvavimui veikloje pagal 2026–2027 m. Euratomo programą;
- (21) imantis 2026–2027 m. Euratomo programos taikymo sričiai priskiriamų veiksmų turėtų būti gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija;
- (22) svarbu ir toliau sudaryti palankesnes sąlygas išnaudoti dalyvių sukurtą intelektinę nuosavybę, kartu apsaugant kitų dalyvių ir Bendrijos teisėtus interesus pagal Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (toliau – Euratomo sutartis) II antraštinės dalies 2 skyrių;

- (23) siekdama užtikrinti kuo didesnį Euratomo finansavimo poveikį, Bendrija, kai tikslinga, gali apsvarstyti galimybę sudaryti Europos partnerystes su viešojo ar privačiojo sektoriaus partneriais su sąlyga, kad palaikant partnerystės ryšius norimą poveikį galima pasiekti veiksmingiau negu tik Bendrijos lygmeniu ir lyginant su kitomis 2026–2027 m. Euratomo programos paramos formomis. Šiuo reglamentu turėtų būti užtikrinta, kad tokios partnerystės būtų grindžiamos aiškiu gyvavimo ciklo požiūriu ir kad joms būtų taikomas skaidrus atrankos ir sprendimų priėmimo procesas pagal Reglamento (ES) 2021/695 III priedą;
- (24) 2026–2027 m. Euratomo programos tikslų taip pat turėtų būti galima siekti finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis pagal SESV pagrįstas programas, jei veiksmai atitinka tokių programų tikslus ir taisykles;
- (25) siekiant užtikrinti, kad 2026–2027 m. Euratomo programa būtų įgyvendinama kuo efektyviau ir visiems naudos gavėjams būtų taikoma nuosekli, išsami ir skaidri sistema, dalyvavimui 2026–2027 m. Euratomo programoje ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidai turėtų būti taikomos atitinkamos Reglamento (ES) 2021/695 taisyklės su tam tikromis adaptacijomis ar išimtimis. Atitinkamos tame reglamente išdėstytos terminų apibrėžtys ir pagrindinės veiksmų rūšys turėtų būti taikomos šio reglamento tikslais;

- (26) paaiškėjo, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013⁸ sukurtą programą „Horizontas 2020“ sukurtas ir Komisijos valdomas Dalyvių garantijų fondas yra svarbus apsaugos mechanizmas, kuris padeda mažinti su įsipareigojimų nevykdančių dalyvių mokėtinomis, bet negražinamomis sumomis susijusią riziką. Todėl tas apsaugos mechanizmas turėtų būti toliau taikomas. Be to, pagal Reglamentą (ES) 2021/695 sukurtas savidraudos mechanizmas turėtų būti taikomas pagal šį reglamentą vykdomiems veiksams;
- (27) Jungtinis tyrimų centras (toliau – JRC) turėtų toliau padėti rengti Sąjungos bei valstybių narių politiką, visais politikos ciklo etapais atitinkamai teikdamas vartotojų interesus atitinkančius nepriklausomus mokslinius įrodymus ir techninę paramą. JRC tiesioginiai veiksmai turėtų būti įgyvendinami lanksčiai, veiksmingai ir skaidriai, atsižvelgiant į atitinkamus JRC naudotojų ir Sąjungos politikos sričių poreikius, visų pirma branduolinės saugos, branduolinės saugos garantijų ir saugumo srityse, ir užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugą. Remiantis 1994 m. balandžio 26 d. Tarybos išvadomis dėl JRC vaidmens, JRC turėtų toliau generuoti papildomus išteklius vykdydamas konkurencinę Sąjungos politikos rėmimo veiklą trečiųjų šalių užsakymu. JRC turėtų galėti dalyvauti netiesioginiuose veiksmuose, kai tai numatyta atitinkamoje darbo programoje;

⁸ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukurama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

- (28) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁹, Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95¹⁰, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹¹ ir (ES) 2017/1939¹² Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteislingai išmokėtų ar neteislingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų.

⁹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁰ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹¹ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹² 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹³, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

- (29) trečiosios valstybės gali dalyvauti 2026–2027 m. Euratomo programoje remdamosi savo atitinkamomis teisinėmis priemonėmis. Šiame reglamente turėtų būti numatyta konkreti nuostata, pagal kurią būtų reikalaujama, kad trečiosios valstybės suteiktų būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;

¹³ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (30) siekiant užtikrinti vienodas veiksmų pagal 2026–2027 m. Euratomo programą įgyvendinimo sąlygas, taip pat tų veiksmų stebėseną ir vertinimą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁴;
- (31) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹⁵ 22 ir 23 punktais, 2026–2027 m. Euratomo programa turėtų būti vertinama remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms, ir pernelyg didelio reguliavimo. Tie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas 2026–2027 m. Euratomo programos poveikis vietoje;
- (32) dėl JRC tiesioginių veiksmų mokslinio ir technologinio turinio konsultuotasi su Komisijos sprendimu 96/282/Euratomas¹⁶ sudaryta JRC valdytojų taryba;

¹⁴ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁵ OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

¹⁶ 1996 m. balandžio 10 d. Komisijos sprendimas 96/282/Euratomas dėl Jungtinio tyrimų centro reorganizavimo (OL L 107, 1996 4 30, p. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

- (33) neprivaloma tvarka buvo pasikonsultuota su Europos Parlamentu, kuris pateikė savo nuomonę¹⁷. Neprivaloma tvarka taip pat buvo pasikonsultuota su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu ir jis pateikė nuomonę¹⁸;
- (34) Reglamentas (Euratomas) 2021/765 turėtų būti panaikintas siekiant teisinio tikrumo,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

¹⁷ ... m. ... d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

¹⁸ ... m. ... d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu laikotarpiui nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. nustatoma Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa (toliau – 2026–2027 m. Euratomo programa) ir dalyvavimo bei sklaidos taisyklės vykdant netiesioginius veiksmus pagal 2026–2027 m. Euratomo programą, papildant programą „Europos horizontas“.

Jame nustatomi 2026–2027 m. Euratomo programos tikslai, 2026–2027 m. laikotarpio biudžetas, finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų atitinkamų terminų apibrėžtys nustatytos Reglamente (ES) 2021/695. Tose terminų apibrėžtyse daromos nuorodos į Sąjungą ir programą „Europos horizontas“ atitinkamai laikomos nuorodomis į Europos atominės energijos bendriją (toliau – Bendrija) ir 2026-2027 m. Euratomo programą. Tačiau šio reglamento tikslais terminas „darbo programa“ reiškia Komisijos priimtą dokumentą, skirtą 2026–2027 m. Euratomo programai įgyvendinti pagal šio reglamento 16 straipsnį.

Visos šiame reglamente daromos nuorodos į Reglamentą (ES) 2021/695 yra nuorodos į redakciją, galiojančią ... [*prašom įrašyti šio reglamento priėmimo dieną*].

3 straipsnis
Programos tikslai

1. Bendras 2026–2027 m. Euratomo programos tikslas – vykdyti mokslinių tyrimų branduolinėje srityje ir mokymo veiklą, akcentuojant nuolatinį branduolinės saugos, saugumo ir radiacinės saugos gerinimą, taip pat papildyti programos „Europos horizontas“ tikslų įgyvendinimą, *inter alia*, energetikos pertvarkos kontekste.
2. Konkretūs 2026–2027 m. Euratomo programos tikslai:
 - a) gerinti ir remti branduolinę saugą, saugumą, branduolinės saugos garantijas, radiacinę saugą, saugų panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir eksploatacijos nutraukimą, įskaitant saugos ir saugumo principus atitinkantį branduolinės energijos naudojimą ir jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimą su energijos gamyba nesusijusioms reikmėms;
 - b) išsaugoti ir toliau plėtoti branduolinės srities ekspertines žinias ir kompetenciją Bendrijoje;
 - c) skatinti branduolių sintezės energijos, kaip potencialaus būsimo energijos šaltinio, skirtos elektros energijai gaminti, plėtojimą ir prisidėti prie Europos branduolių sintezės veiksmų gairių įgyvendinimo;
 - d) remti Sąjungos bei jos valstybių narių politiką nuolat gerinti branduolinę saugą, branduolinės saugos garantijas ir saugumą.
3. 1 ir 2 dalyse išvardyti tikslai įgyvendinami pagal I priedą. Tų tikslų įgyvendinimas tinkamai pagrįstais atvejais gali apimti reagavimą į atsirandančias galimybes, kylančias krizes ir grėsmes.

4 straipsnis

Biudžetas

1. Laikotarpiu nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. 2026–2027 m. Euratomo programos įgyvendinimo finansinis paketas yra 598 346 804 EUR einamosiomis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:
 - a) 252 532 225 EUR netiesioginiams veiksams branduolių sintezės mokslinių tyrimų ir plėtros srityje;
 - b) 115 339 356 EUR netiesioginiams veiksams branduolių dalijimosi, saugos ir radiacinės saugos srityje;
 - c) 230 475 223 EUR Jungtinio tyrimų centro (toliau – JRC) vykdomiems tiesioginiams veiksams.

Komisija negali nukrypti nuo pirmos pastraipos c punkte nurodytos sumos.

3. 1 dalyje nurodyta suma taip pat gali būti naudojama finansuoti su pasirengimu, stebėseną, kontrolę, auditu, vertinimu ir kita veikla bei išlaidomis susijusias išlaidas, būtinas 2026–2027 m. Euratomo programos valdymui bei įgyvendinimui, įskaitant visas administracines išlaidas, taip pat su pasiektų 2026–2027 m. Euratomo programos tikslų vertinimu susijusias išlaidas. Su netiesioginiais veiksmais susijusios administracinės išlaidos turi neviršyti 6 % 2 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytiems netiesioginiams veiksams pagal 2026–2027 m. Euratomo programą paskirtos sumos. 1 dalyje nurodyta suma taip pat gali būti naudojama finansuoti:
- a) išlaidas, susijusias su tyrimais, ekspertų posėdžiais, informavimo ir komunikacijos veiksmais, tiek, kiek jie yra susiję su 2026–2027 m. Euratomo programos tikslais;
 - b) išlaidas, susijusias su informacinių technologijų tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir keitimuisi ja, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę bei administracinę paramą, kurios reikia 2026–2027 m. Euratomo programai valdyti.
4. Jeigu tai būtina siekiant valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus, asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m., kad būtų padengtos 3 dalyje numatytos išlaidos.
5. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.
6. Nedarant poveikio Reglamentui (ES, Euratomas) 2024/2509 (toliau – Finansinis reglamentas), veiksmų, susijusių su projektais, įtrauktais į pirmąją darbo programą, išlaidos gali būti tinkamos finansuoti nuo 2026 m. sausio 1 d.

7. Taikant pasidalijamąjį valdymą valstybėms narėms skirti ištekliai atitinkamos valstybės narės prašymu gali būti perkeltami į 2026–2027 m. Euratomo programą laikantis atitinkamose Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060¹⁹ nuostatose išdėstytų sąlygų. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą arba netiesiogiai pagal tos pastraipos c punktą. Tie ištekliai panaudojami atitinkamos valstybės narės naudai.

5 straipsnis

2026–2027 m. Euratomo programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. 2026–2027 m. Euratomo programoje asocijuotųjų šalių teisėmis gali dalyvauti šios trečiosios valstybės:
- a) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Bendrijos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir Bendrijos bei tų šalių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;

¹⁹ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės, (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- b) Europos kaimynystės politikos šalys pagal tų šalių dalyvavimo Bendrijos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir Bendrijos bei tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis;
 - c) trečiosios valstybės ir teritorijos, kurios atitinka visus šiuos kriterijus:
 - i) turi gerų mokslo, technologijų ir inovacijų srities pajėgumų;
 - ii) yra įsipareigojusios, remiant demokratinėms institucijoms, laikytis taisyklėmis pagrįstos atviros rinkos ekonomikos, be kita ko, sąžiningai ir teisingai atsižvelgti į intelektinės nuosavybės teises;
 - iii) aktyviai skatina politiką, kuria siekiama gerinti piliečių ekonominę ir socialinę gerovę.
2. Pagal 1 dalies c punktą kiekviena trečioji valstybė prie 2026–2027 m. Euratomo programos prisijungia konkrečiame susitarime, apimančiame tos trečiosios valstybės dalyvavimą kurioje nors Bendrijos ar Sąjungos programoje, nustatytais sąlygomis, jeigu tame susitarime:
- a) užtikrinama teisinga Bendrijos ar Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir gaunamos naudos pusiausvyra;

- b) nustatomos dalyvavimo Bendrijos ar Sąjungos programose sąlygos, be kita ko, apskaičiuojami finansiniai įnašai atskiroms programoms ir jų administracinės išlaidos;
- c) trečiajai valstybei nesuteikiami sprendimų dėl 2026–2027 m. Euratomo programos priėmimo įgaliojimai;
- d) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti Sąjungos finansinius interesus.

Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį šios dalies pirmos pastraipos b punkte nurodyti įnašai sudaro asignuotąsias pajamas.

- 3. Nustatant kiekvienos trečiosios valstybės prisijungimo prie 2026–2027 m. Euratomo programos apimtį atsižvelgiama į tikslą inovacijomis skatinti Sąjungos ekonomikos augimą. Atitinkamai 2026–2027 m. Euratomo programos dalys gali būti neįtrauktos į asociacijos susitarimą su konkrečia šalimi, išskyrus atvejus, jei tai stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės.
- 4. Asociacijos susitarime, kai tinkama, numatomas atsakomasis Sąjungoje įsisteigusių teisės subjektų dalyvavimas lygiavertėse asocijuotųjų valstybių programose tose programose nustatytais sąlygomis.

5. Kai tikslinga, finansinio įnašo dydžio nustatymo sąlygomis užtikrinama galimybė automatiškai ištaisyti reikšmingą disbalansą, palyginti su suma, kurią dalyvaudami 2026–2027 m. Euratomo programoje gauna asocijuotojoje valstybėje įsisteigę subjektai, atsižvelgiant į 2026–2027 m. Euratomo programos valdymo, vykdymo ir veikimo išlaidas.

6 straipsnis

Įgyvendinimas ir finansavimo formos

1. 2026–2027 m. Euratomo programa įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą, laikantis Finansinio reglamento, arba netiesioginį valdymą, kurį vykdo Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytos finansavimo įstaigos.
2. Finansavimas pagal 2026–2027 m. Euratomo programą gali būti teikiamas bet kuriomis iš Finansiniame reglamente nustatytų formų, tačiau netiesioginių veiksmų pagal 2026–2027 m. Euratomo programą atveju pagrindine teikiamos paramos forma turi būti dotacijos. Finansavimas pagal 2026–2027 m. Euratomo programą taip pat gali būti teikiamas pasitelkiant apdovanojimus, viešuosius pirkimus ir finansines priemones naudojant derinimo operacijas.

3. Pagrindinės pagal 2026–2027 m. Euratomo programą vykdytinų veiksmų rūšys yra nustatytos ir apibrėžtos Reglamento (ES) 2021/695 2 straipsnyje ir apima mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmus, inovacijų veiksmus, inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmus, mokymo ir judumo veiksmus, programos bendro finansavimo veiksmus, ikiprekybinių viešųjų pirkimų veiksmus, novatoriškų sprendimų viešųjų pirkimų veiksmus, koordinavimo ir paramos veiksmus, skatinamuosius apdovanojimus ir pripažinimo apdovanojimus.

Visiems 2026–2027 m. Euratomo programos tikslams lanksčiai naudojamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytos finansavimo formos – atsižvelgiant į su konkrečiais tikslais susijusius poreikius ir tų tikslų ypatybes nustatoma, kokia finansavimo forma naudojama.

4. Pagal 2026–2027 m. Euratomo programą taip pat remiami JRC vykdomi tiesioginiai veiksmi.

7 straipsnis

Europos partnerystės

1. 2026–2027 m. Euratomo programos dalys gali būti įgyvendinamos įgyvendinant Europos partnerystes.

2. Bendrija gali dalyvauti Europos partnerystėse bet kuriuo iš šių būdų:
- a) dalyvaudama partnerystėse, įsteigtose pagal Komisijos ir viešųjų ar privačiųjų partnerių sudarytus susitarimo memorandumus ar sutartis įformintus susitarimus, kuriuose nurodomi Europos partnerystės tikslai, visų dalyvaujančių šalių susiję įsipareigojimai dėl dalyvaujančių šalių finansinių ar nepiniginių įnašų, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai, pasiektini rezultatai ir ataskaitų teikimo tvarka; jos apima papildomos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos, kurią vykdo partneriai ir kuri vykdoma pagal 2026–2027 m. Euratomo programą, nustatymą (bendrai programuojamos Europos partnerystės);
 - b) dalyvaudama mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programoje, kurioje nurodomi tikslai, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai bei pasiektini rezultatai ir kuri grindžiama partnerių įsipareigojimu dėl jų finansinių ar nepiniginių įnašų ir atitinkamos jų vykdomos veiklos integravimu pagal bendro 2026–2027 m. Euratomo programos finansavimo veiksmą, ir skirdama tai programai finansinį įnašą (bendrai finansuojamos Europos partnerystės).
3. Europos partnerystės:
- a) kuriamos tais atvejais, kai 2026–2027 m. Euratomo programos tikslus jos pasiektų veiksmingiau negu Bendrija veikdama viena ir lyginant su kitomis paramos formomis pagal 2026–2027 m. Euratomo programą; toms dalims skiriama tinkama 2026–2027 m. Euratomo programos biudžeto dalis;

- b) laikosi Sąjungos pridėtinės vertės, skaidrumo bei atvirumo ir poveikio Europoje ir Europai, pakankamo sverto poveikio masto, visų susijusių šalių ilgalaikio įsipareigojimo, įgyvendinimo lankstumo, derėjimo su Sąjungos, vietos, regioninėmis, nacionalinėmis ir, kai aktualu, tarptautinėmis iniciatyvomis ar kitomis Europos partnerystėmis ir jų tarpusavio veiksmų koordinavimo bei papildomumo principų;
 - c) grindžiamos aiškiu gyvavimo ciklo principu, yra ribotos trukmės ir apima sąlygas, pagal kurias laipsniškai nutraukiamas finansavimas pagal 2026–2027 m. Euratomo programą.
4. Europos partnerysčių atrankos, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir veiklos nutraukimo nuostatos ir kriterijai yra išdėstyti Reglamento (ES) 2021/695 III priede.

8 straipsnis

Atvirasis mokslas

2026–2027 m. Euratomo programai taikomos Reglamente (ES) 2021/695 išdėstytos nuostatos dėl atvirojo mokslo.

9 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai ir dalyvavimo bei mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisyklės

1. Tinkamumo finansuoti reikalavimus atitinka tik tie veiksmai, kuriais įgyvendinami 3 straipsnyje nurodyti tikslai.

2. Laikantis šio straipsnio 3 ir 4 dalių, pagal 2026–2027 m. Euratomo programą remiamiems veiksams taikoma Reglamento (ES) 2021/695 II antraštinė dalis „Dalyvavimo ir sklaidos taisyklės“. Kai tinkama, Reglamente (ES) 2021/695 daromos nuorodos į Sąjungą ir programą „Europos horizontas“ laikomos nuorodomis į Bendriją ir 2026–2027 m. Euratomo programą. Reglamente (ES) 2021/695 daromos nuorodos į saugumo taisykles apima valstybių narių gynybinius interesus, kaip tai suprantama Euratomo sutarties 24 straipsnyje.
3. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/695 40 straipsnio 4 dalies, teisė prieštarauti, kad rezultatų nuosavybės teisės būtų perduotos arba kad būtų suteiktos su rezultatais susijusios išimtinės licencijos, gali apimti neišimtinių licencijų suteikimą.
4. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/695 41 straipsnio 9 dalies, Bendrijos finansavimą gavęs naudos gavėjas nemokamai suteikia prieigą prie savo pasiektų rezultatų Bendrijos institucijoms, finansavimo įstaigoms ar Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo (branduolių sintezė energijai) bendrajai įmonei, įsteigtai Sprendimu 2007/198/Euratomas, (toliau – Branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė), kad būtų galima plėtoti, įgyvendinti ir stebėti Bendrijos politiką ir programas arba tarptautinio bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis įsipareigojimus. Tokios prieigos teisės apima teisę įgalinti trečiąsias šalis naudotis rezultatais per viešuosius pirkimus ir išduoti sublicencijas. Prieigos teisės suteikiamos tik nekomerciniais ir ne konkuravimo tikslais.

5. Savidraudos mechanizmo, įsteigto pagal Reglamentą (ES) 2021/695, lėšomis dengiama rizika, susijusi su naudos gavėjų pagal šį reglamentą Komisijai ar finansavimo įstaigoms mokėtinų sumų negrąžinimu.

10 straipsnis

Sudėtinis, alternatyvusis ir mišrus finansavimas

1. Įgyvendinant 2026–2027 m. Euratomo programą užtikrinama sinergija su programa „Europos horizontas“ ir kitomis Sąjungos programomis.
2. Kad būtų pasiekti 2026–2027 m. Euratomo programos tikslai ir sprendžiami 2026–2027 m. Euratomo programai ir programai „Europos horizontas“ bendri uždaviniai, Bendrijos finansinis įnašas pagal 9 straipsnį gali būti skiriamas veiklai, apimančiai 2026–2027 m. Euratomo programoje nurodytus tikslus ir (arba) veiklai, kuria įgyvendinama programa „Europos horizontas“. Visų pirma, 2026–2027 m. Euratomo programos finansinis įnašas gali būti skirtas programai „Marie Skłodowskos-Curie veiksmams“ siekiant remti branduoliniams moksliniams tyrimams svarbią veiklą.
3. Veiksmui, kuriam skirtas įnašas iš kitos Sąjungos programos, taip pat gali būti skirtas 2026–2027 m. Euratomo programos įnašas, jei tais įnašais kompensuojamos skirtingos išlaidos. Veiksmui skirtam atitinkamam įnašui taikomos atitinkamos programos taisyklės. Sudėtinis finansavimas turi neviršyti visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų. Pagal skirtingas programas skiriama parama gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriais nustatomos paramos sąlygos.

4. Pagal atitinkamas Reglamento (ES) 2021/1060 nuostatas veiksmams gali būti skiriama parama iš Europos regioninės plėtros fondo arba „Europos socialinio fondo +“, jei jiems pagal 2026–2027 m. Euratomo programą suteiktas pažangumo ženklas, nes jie atitinka visas šias kumuliacines sąlygas:
- a) jie buvo įvertinti paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal 2026–2027 m. Euratomo programą;
 - b) jie atitinka minimaliuosius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus;
 - c) jie negali būti finansuojami pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus dėl biudžeto apribojimų.

II skyrius

Programavimas, stebėseną, vertinimas ir kontrolė

11 straipsnis

Darbo programos

1. 2026–2027 m. Euratomo programos netiesioginiai veiksmai įgyvendinami darbo programomis, kaip nurodyta Finansinio reglamento 110 straipsnyje. Darbo programose, kai taikytina, nurodoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma. Komisija darbo programas priima įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 16 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Be Finansinio reglamento 110 straipsnyje nustatytų reikalavimų, darbo programose atitinkamai nurodoma:
 - a) kiekvienam veiksmui skirta suma ir orientacinis įgyvendinimo tvarkaraštis;
 - b) dotacijų atveju – prioritetai, atrankos ir skyrimo kriterijai, įvairių skyrimo kriterijų lyginamasis svoris ir didžiausia galima visų tinkamų finansuoti išlaidų finansavimo dalis;
 - c) bet kokios papildomos naudos gavėjų pareigos pagal Reglamento (ES) 2021/695 39 ir 41 straipsnius;
 - d) daugiametis požiūris ir strateginės gairės, skirti tolesniems įgyvendinimo metams.
3. Komisija sudaro daugiametę darbo programą dėl tiesioginių veiksmų, kuriuos vykdo JRC pagal Sprendimą 96/282/Euratomas.

12 straipsnis

Stebėsena ir ataskaitų teikimas

1. Komisija nuolat stebi 2026–2027 m. Euratomo programos valdymą ir įgyvendinimą. Siekiant didinti skaidrumą tie duomenys skelbiami viešai prieinamu būdu Komisijos svetainėje pateikiant naujausią tų duomenų redakciją.

Rodikliai, skirti metinės 2026–2027 m. Euratomo programos veiklos pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų, ataskaitai pateikti, išdėstyti II priede pagal poveikio trajektorijas.

2. Siekdama užtikrinti veiksmingą 2026–2027 m. Euratomo programos pažangos siekiant jos tikslų vertinimą, Komisija priima įgyvendinimo aktus, susijusius su stebėsenos ir vertinimo sistemos įgyvendinimu, visų pirma pagal II priedą nustatydamą pradines ir siektinas reikšmes. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 16 straipsnio 3 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
3. Veiklos rezultatų ataskaitų teikimo sistema užtikrinama, kad 2026–2027 m. Euratomo programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenai skirti duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku, nedidinant administracinės našos naudos gavėjams. Tuo tikslu Bendrijos lėšų gavėjams ir, kai tinkama, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

13 straipsnis

Informavimas, komunikacija, viešinimas, sklaida ir naudojimasis

1. 2026–2027 m. Euratomo programos lėšų gavėjai nurodo tų lėšų kilmę ir užtikrina Bendrijos finansavimo matomumą, visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus, teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.

2. Komisija vykdo informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su 2026–2027 m. Euratomo programa, veiksmams pagal 2026–2027 m. Euratomo programą ir gautais rezultatais. Be to, ji laiku teikia išsamią informaciją valstybėms narėms ir naudos gavėjams. Suinteresuotiesiems subjektams teikiamos įrodymais pagrįstos derinimo paslaugos, sukurtos remiantis analitiniais duomenimis ir tinklų panašumais, kad būtų suformuoti konsorciškai bendradarbiavimo projektams įgyvendinti, ypač daug dėmesio skiriant tam, kad būtų nustatytos tinklaveikos galimybės mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektams. Remiantis tokios analizės rezultatais, konkrečių kvietimų teikti pasiūlymus atžvilgiu gali būti organizuojami tiksliniai derinimo renginiai.
3. Komisija taip pat nustato naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos strategiją, kurios tikslas – didinti 2026–2027 m. Euratomo programos mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatų bei žinių prieinamumą ir sklaidą, kad būtų paspartintas naudojimasis jais siekiant juos pritaikyti rinkoje, remiamas bendradarbiavimas mokslinių tyrimų srityje ir sustiprintas 2026–2027 m. Euratomo programos poveikis.
4. 2026–2027 m. Euratomo programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Bendrijos politinius prioritetus, taip pat informavimo, komunikacijos, viešinimo, sklaidos ir naudojimosi rezultatais veiklos, susijusios su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

14 straipsnis

Vertinimas

1. 2026–2027 m. Euratomo programos vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti sprendimų dėl 2026–2027 m. Euratomo programos, ją pakeisiančios programos ir kitų moksliniams tyrimams ir inovacijoms aktualių iniciatyvų priėmimo procese.

2. Užbaigus įgyvendinti 2026–2027 m. Euratomo programą, bet ne vėliau kaip per ketverius metus po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija, padedama nepriklausomų ekspertų, atrinktų vykdant skaidrų procesą, atlieka galutinį 2026–2027 m. Euratomo programos ir 2021–2025 m. Euratomo programos vertinimą. Jis apima ankstesnių Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programų ilgalaikio poveikio vertinimą ir 2026–2027 m. Euratomo programos veiksmingumo, efektyvumo, aktualumo, suderinamumo ir Bendrijos pridėtinės vertės vertinimą.
3. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija paskelbia ir pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

15 straipsnis

Auditai

1. Taikant 2026–2027 m. Euratomo programos kontrolės sistemą užtikrinama tinkama pasitikėjimo ir kontrolės pusiausvyra, atsižvelgiant į administracines ir kitas visais lygmenimis vykdomos kontrolės sąnaudas, ypač naudos gavėjų patiriamas sąnaudas. Audito taisyklės turi būti aiškios, nuoseklios ir darnios visos 2026–2027 m. Euratomo programos atžvilgiu.
2. Veiksmų, kuriems skiriamas bendras finansavimas iš skirtingų Sąjungos programų, auditas atliekamas tik vieną kartą ir apima visas susijusias programas ir jų atitinkamas taikytinas taisykles.

3. Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga gali remtis naudos gavėjų lygmens bendromis sistemų peržiūromis. Tos bendros peržiūros tam tikrų rūšių naudos gavėjams nėra privalomos ir jas sudaro sistemų bei procesų auditas ir operacijų auditas. Tokius operacijų auditus atlieka kompetentingas nepriklausomas auditorius, turintis reikiamą kvalifikaciją atlikti teisės aktuose nustatytus apskaitos dokumentų auditus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/43/EB²⁰. Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga gali sistemomis ir procesų auditais naudotis nustatydamą bendrą patikimo finansinio išlaidų valdymo užtikrinimo lygį ir persvarstydamą *ex post* auditų lygį ir finansinių ataskaitų sertifikatus.
4. Pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį Komisija ar finansavimo įstaiga gali remtis Bendrijos įnašų naudojimo auditais, atliktais kitų nepriklausomų ir kompetentingų asmenų ar subjektų, įskaitant ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliotų asmenų ar subjektų atliktus auditus.
5. Auditai gali būti atliekami ne vėliau kaip per dvejus metus po likučio sumokėjimo.
6. Komisija paskelbia audito gaires, kuriomis siekiama užtikrinti patikimą ir vienodą audito procedūrų ir taisyklių taikymą ir aiškinimą per visą 2026–2027 m. Euratomo programos laikotarpį.

²⁰ 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB (OL L 157, 2006 6 9, p. 87, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

16 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Komitetas į posėdžius renkasi dviejų skirtingų sudėčių: pirmos sudėties komitetas nagrinėja 2026–2027 m. Euratomo programos aspektus, susijusius su branduolių dalijimusi, o antros - su branduolių sinteze.

Kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinti 2026–2027 m. Euratomo programą, Komisija pagal savo nustatytas gaires padengs išlaidas, susijusias su vieno kiekvienos valstybės narės atstovo dalyvavimu komiteto posėdyje, kaip nurodyta darbotvarkėje, taip pat su vieno kiekvienos valstybės narės eksperto ar patarėjo dalyvavimu svarstant tuos darbotvarkės punktus, kai valstybei narei reikalingos specialios ekspertinės žinios.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
5. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

6. Komisija reguliariai informuoja komitetą apie bendrą 2026–2027 m. Euratomo programos įgyvendinimo pažangą ir komitetui laiku teikia informaciją apie visus pagal 2026–2027 m. Euratomo programą siūlomus ar finansuojamus veiksmus.

17 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

Jei 2026–2027 m. Euratomo programos veikloje pagal tarptautinį susitarimą priimto sprendimo ar kitos teisinės priemonės pagrindu dalyvauja trečioji valstybė, trečioji valstybė suteikia būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

III skyrius

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

18 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (Euratomas) 2021/765 panaikinamas nuo 2026 m. sausio 1 d.

19 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio pagal Reglamentą (Euratomas) 2021/765 pradėtų veiksmų tęsimui ar jų pakeitimui, ir tas reglamentas tiems veiksmams toliau taikomas tol, kol jie užbaigiami.
2. Jei būtina, visas likusias Reglamentu (Euratomas) 2021/765 įsteigto komiteto užduotis atlieka šio reglamento 16 straipsnyje nurodytas komitetas.
3. 2026–2027 m. Euratomo programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos užtikrinti perėjimą nuo priemonių, priimtų pagal Reglamentą (Euratomas) 2021/765, prie 2026–2027 m. Euratomo programos.

20 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

I PRIEDAS

VEIKLA

3 straipsnio 2 dalyje nurodytų konkrečių tikslų siekiama įgyvendinant visą 2026–2027 m. Euratomo programą, remiantis šiame priede apibūdintomis bendromis veiklos kryptimis. Įgyvendinant tuos konkrečius tikslus, 2026–2027 m. Euratomo programa valstybėms narėms padeda įgyvendinti Euratomo teisės aktus²¹ ir ja stiprinama valstybių narių ir privačiojo sektoriaus mokslinių tyrimų veikla. Tie konkretūs tikslai turėtų padėti išlaikyti ir toliau plėtoti technologinę lyderystę branduolinės energetikos srityje.

²¹ Visų pirma 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyvą 2006/117/Euratomas dėl radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro vežimo priežiūros ir kontrolės (OL L 337, 2006 12 5, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/117/oj>); 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyvą 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL L 172, 2009 7 2, p. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>); Tarybos direktyvą 2011/70/Euratomas; 2013 m. spalio 22 d. Tarybos direktyvą 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis (OL L 296, 2013 11 7, p. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/51/oj>); 2013 m. gruodžio 5 d. Tarybos direktyvą 2013/59/Euratomas, kuria nustatomi pagrindiniai saugos standartai siekiant užtikrinti apsaugą nuo jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitos keliamų pavojų ir panaikinamos direktyvos 89/618/Euratomas, 90/641/Euratomas, 96/29/Euratomas, 97/43/Euratomas ir 2003/122/Euratomas (OL L 13, 2014 1 17, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj>); 2016 m. sausio 15 d. Tarybos reglamentą (Euratomas) 2016/52, kuriuo nustatomi didžiausi leidžiami maisto produktų ir pašarų radioaktyviojo užterštumo po branduolinės ar radiologinės avarijos lygiai, ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) Nr. 3954/87 bei Komisijos reglamentai (Euratomas) Nr. 944/89 ir (Euratomas) Nr. 770/90 (OL L 13, 2016 1 20, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/52/oj>).

Kad 3 straipsnio 2 dalyje nurodyti konkretūs tikslai būtų pasiekti, pagal 2026–2027 m. Euratomo programą bus remiama kompleksinė veikla, kuria užtikrinama mokslinių tyrimų pastangų, vykdomų sprendžiant bendrus uždavinius, sinergija. Bus užtikrinamos tinkamos sąsajos ir sąveika su programa „Europos horizontas“, pavyzdžiui, skelbiami bendri kvietimai. Be to, susijusi mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla taip pat gali būti finansuojama iš fondų pagal Reglamentą (ES) 2021/1060, kai tai atitinka tų fondų tikslus ir nuostatas.

Šiame priede išvardyta veikla apima bendrais tikslais ir tarpusavio pasitikėjimu grindžiamą tarptautinį bendradarbiavimą taikaus branduolinių mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatų naudojimo srityje, siekiant teikti aiškią ir didelę naudą Sąjungai, jos piliečiams ir aplinkai. Tai apima tarptautinį bendradarbiavimą daugiašaliuose forumuose. JRC, kaip oficialiai pripažinta Euratomo sutarties įgyvendinimo įstaiga, paskirta nagrinėti IV kartos tarptautinio forumo (angl. *Generation IV International Forum*) (toliau – GIF)²² klausimus, ir toliau sudarys palankesnes sąlygas Euratomo bendrijos indėliui į šio forumo mokslinių tyrimų ir mokymo veiklą bei jos dalyvavimui šioje veikloje ir tą indėlį bei dalyvavimą koordinuos. Indėlis į GIF veiklą pagal 2026–2027 m. Euratomo programą yra orientuotas į konkrečiai IV kartos sistemoms skirtą mokslinių tyrimų ir mokymo veiklą branduolinės saugos, radiacinės saugos, saugos garantijų ir branduolinio ginklo neplatavimo srityse.

Bet kokią naują JRC pavestą veiklą išanalizuoja JRC valdytojų taryba, kad patikrintų, ar ji nuosekliai dera su valstybėse narėse vykdoma veikla, ir kad būtų išvengta branduolinių mokslinių tyrimų ir plėtros dubliavimo Sąjungoje.

Komisija, įgyvendindama atitinkamą 2026–2027 m. Euratomo programos darbo programą, gali nuspręsti toliau finansuoti dotacijas, skiriamas pagal Reglamentą (Euratomas) 2021/765.

²² Pagal Pagrindų susitarimo dėl tarptautinio bendradarbiavimo IV kartos branduolinės energijos sistemų mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos srityje III straipsnio 2 dalį.

Darbo programų prioritetus turi nustatyti Komisija, remdamasi atsiliepimais, gautais iš viešųjų institucijų, branduolinių mokslinių tyrimų srities suinteresuotųjų subjektų ir bet kurios atitinkamos suinteresuotųjų subjektų branduolinės srities organizacijos ar forumo.

Pagal 2026–2027 m. Euratomo programą yra tinkami finansuoti moksliniai tyrimai ir mokymai šiose srityse:

- a) gerinti ir remti branduolinę saugą, saugumą, saugos garantijas, radiacinę saugą, saugų panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir eksploatacijos nutraukimą, įskaitant saugų ir patikimą branduolinės energijos naudojimą ir jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimą su energijos gamyba nesusijusioms reikmėms²³:
 - i) branduolinė sauga: sauga, būdinga reaktorių sistemoms ir kuro ciklams, kurie yra naudojami Bendrijoje, arba, kiek tai būtina siekiant Bendrijoje išsaugoti plačias branduolinės saugos ekspertines žinias, tų tipų reaktoriams, kurie gali būti naudojami ateityje, ir visiems jų kuro ciklų aspektams, kaip antai išsiskyrimas ir transmutacija;
 - ii) saugus panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas: vidutinio, didelio radioaktyvumo ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų bei panaudoto branduolinio kuro ir kitų radioaktyviųjų atliekų srautų ir rūšių, kuriems skirtų išbaigtų pramoninių procesų šiuo metu nėra arba kuriems skirti tokie procesai galėtų būti tobulinami, tvarkymas ir, visų pirma, veikla iki šalinimo ir šalinimas; radioaktyviųjų atliekų ir šių atliekų radiacinio toksiškumo mažinimas; žinių bei kompetencijų valdymas bei perdavimas iš kartos į kartą ir tarp valstybių narių vykdomų radioaktyviųjų atliekų bei panaudoto branduolinio kuro tvarkymo programų;

²³ Ši veikla, išskyrus branduolinį saugumą, saugos garantijas ir branduolinio ginklo neplatinimą, gali būti įgyvendinama vykdant tiesioginius ir netiesioginius veiksmus.

- iii) eksploatacijos nutraukimas: branduolinės energetikos objektų eksploatacijos nutraukimo ir aplinkos atkūrimo jų eksploataavimo vietose technologijų plėtrai ir vertinimui skirti moksliniai tyrimai; parama dalijimuisi eksploatacijos nutraukimo geriausios praktikos pavyzdžiais ir žiniomis;
- iv) branduolinės srities mokslo technologijų ir jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimas, radiacinė sauga, avarinė parengtis:
 - branduolinės srities mokslo ir jonizuojančiosios spinduliuotės technologijų naudojimas medicinos, pramonės ir kitų sričių moksliniuose tyrimuose,
 - pramoninės, medicininės ar gamtinės apšvitos mažų dozių poveikis ir keliama rizika,
 - pasirengimas avarijoms, kurių metu išsiskiria radiacija, ir moksliniai tyrimai radiacinės ekologijos srityje,
 - patikimas ir saugus radioaktyviųjų izotopų tiekimas ir naudojimas,
 - radionuklidų sklaidos aplinkoje modeliai ir parama keitimuisi duomenimis, įspėjimo sistemoms ir bendradarbiavimui matavimo būdų srityje²⁴ (įgyvendintina vykdant tiesioginius veiksmus);
- v) branduolinis saugumas, saugos garantijos ir branduolinio ginklo neplatinimas (įgyvendintina vykdant tiesioginius veiksmus):
 - metodai ir technologijos Bendrijos ir tarptautinėms saugos garantijoms remti ir stiprinti,

²⁴ Euratomo sutarties 35, 36 ir 38 straipsniai; 1987 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas 87/600/Euratomas dėl Bendrijoje nustatomos skubaus pasikeitimo informacija radiacinės avarijos atveju tvarkos (OL L 371, 1987 12 30, p. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1987/600/oj>).

- Euratomo saugos garantijų sistemai teikiama operacinė parama ir mokymai,
- techninė parama Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo įgyvendinimui branduolinio saugumo garantijų srityje, įskaitant paramą Sąjungos eksporto kontrolės režimui stiprinti,
- moksliniai tyrimai ir parama, kuriais siekiama stiprinti branduolinę ir radiologinę saugą ir saugumą pasaulinės ChBRB (cheminių, biologinių, radiologinių ir branduolinių medžiagų) sistemos ir susijusių Sąjungos strategijų kontekste,
- branduolinių ir radioaktyviųjų medžiagų, kurioms netaikoma reglamentavimo kontrolė, aptikimo metodai ir technologijos ir su tokiais medžiagomis susijusių incidentų prevencija ir jų padarinių likvidavimas, įskaitant branduolinę ekspertizę,
- parama pajėgumų stiprinimui branduolinio saugumo srityje, pasitelkiant Europos branduolinio saugumo mokymo centrą;

b) išsaugoti ir toliau plėtoti branduolinės srities ekspertines žinias ir kompetenciją Bendrijoje:

- i) švietimas, mokymai ir judumas, įskaitant tokias švietimo ir mokymo programas, kaip programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmas“;
- ii) branduolinės srities mokslo ir technologijų inovacijų, žinių valdymo, sklaidos ir naudojimosi jomis skatinimas, visų pirma branduolinės saugos, saugumo, saugos garantijų ir radiacinės saugos tikslais;

- iii) parama perduodant technologijas iš mokslo tiriamųjų institucijų į pramonės sektorių;
 - iv) parama rengiant ir plėtojant konkurencingus Europos branduolių sintezės pramonės sektoriaus pajėgumus;
 - v) parama aprūpinimui Europos ir tarptautinėmis mokslo tiriamosiomis infrastruktūromis, įskaitant JRC infrastruktūras, galimybėms jomis naudotis ir tinkamai prieigai prie jų²⁵;
 - vi) siekiant skatinti, kad standartizacijos srityje būtų remiamasi branduolinės srities mokslu, tiesioginiais veiksmais bus užtikrinami naujausi etaloniniai duomenys, medžiagos ir matavimai, susiję su branduoline sauga, saugos garantijomis ir branduoliniu saugumu, taip pat taikymo kitose srityse, tokiose kaip branduolinės medicinos sritis, galimybėmis;
- c) skatinti branduolių sintezės energetikos vystymą ir prisidėti prie Europos branduolių sintezės veiksmų gairių įgyvendinimo; bendrai finansuojama Europos partnerystė branduolių sintezės mokslinių tyrimų srityje įgyvendins veiksmų siekiant ne vėliau kaip antroje šio amžiaus pusėje pradėti gaminti branduolių sintezės energiją gaires. Tai gali apimti, *inter alia*:
- i) esamų ir būsimų branduolių sintezės įrenginių eksploatavimą, įskaitant, kai tikslinga, dotacijų branduolių sintezės mokslo tiriamųjų infrastruktūrų veiklai skyrimą;
 - ii) pasirengimą būsimų branduolių sintezės jėgainių statybai, atliekant mokslinius tyrimus, susijusius su visais atitinkamais komponentais, pavyzdžiui, medžiagomis, technologijomis ir projektais, ir šiuos komponentus vystant;
 - iii) tikslinės švietimo ir mokymų programos įgyvendinimą, papildant veiklą pagal b punkto i papunktį;

²⁵ Remiantis JRC infrastruktūrų tęstiniu investicijų planu.

- iv) bendros veiklos su Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąja įmone koordinavimą;
- v) bendradarbiavimą su ITER organizacija;
- vi) mokslinį bendradarbiavimą pagal Euratomo tarptautinius susitarimus.

Bendrai finansuojama Europos partnerystė branduolių sintezės srityje bus įgyvendinama panaudojant dotaciją, kuri turės būti skirta teisės subjektams, įsteigtiems ar paskirtiems valstybių narių ir 2026–2027 m. Euratomo programos asocijuotųjų trečiųjų valstybių. Dotacija gali apimti nepiniginius Bendrijos įnašus ar Komisijos darbuotojų komandiravimą.

Papildomas finansavimas branduolių sintezės moksliniams tyrimams ir inovacijoms gali būti teikiamas skelbiant kvietimus teikti paraiškas;

- d) remti Sąjungos ir jos valstybių narių politiką branduolinės saugos, saugos garantijų ir saugumo srityje:

tiesioginiais veiksmais bus remiama branduolinės saugos, saugos garantijų ir saugumo politika ir atitinkamų teisės aktų įgyvendinimas, teikiant nepriklausomus mokslinius ir techninius įrodymus bei ekspertines žinias.

II PRIEDAS

2026–2027 m. Euratomo programos įgyvendinimo siekiant konkrečių tikslų, kaip nurodyta 3 straipsnio 2 dalyje, rezultatų stebėseną vykdoma remiantis poveikio trajektorijomis ir susijusiais pagrindiniais poveikio trajektorijų rodikliais. Poveikio trajektorijos priklauso nuo laiko – nustatomos trumpojo, vidutinės trukmės ir ilgojo laikotarpio poveikio trajektorijos. Poveikio trajektorijų rodikliai padeda rengti ataskaitas dėl pažangos, padarytos siekiant konkrečių tikslų. Mikroduomenys, kuriais grindžiami pagrindiniai poveikio trajektorijų rodikliai, kurie yra taikomi ir programai „Europos horizontas“, renkami centralizuotai ir suderintai, kad kuo mažiau administracinės naštos tektų naudos gavėjams.

Poveikio mokslui trajektorijų rodikliai

Tikimasi, kad įgyvendinant 2026–2027 m. Euratomo programą bus padaryta pažanga šiose srityse: saugaus jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimo, panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo, radiacinės saugos ir branduolių sintezės energetikos vystymo. Pažanga tose srityse bus vertinama remiantis rodikliais, susijusiais su mokslinėmis publikacijomis, pažanga, padaryta įgyvendinant branduolių sintezės veiksmų gaires, plėtojant ekspertines žinias ir ugdant įgūdžius bei gerinant prieigą prie mokslo tiriamųjų infrastruktūrų.

Siekiant poveikio mokslui	Trumpalaikis poveikis	Vidutinės trukmės poveikis	Ilgesnės trukmės poveikis
Saugaus ir patikimo branduolinės energijos naudojimo ir jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimo ne energijos reikmėms tobulinimas, įskaitant branduolinę saugą, saugumą, saugos garantijas, radiacinę saugą, saugų panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą bei eksploatacijos nutraukimą	Publikacijos – Euratomo programos kontekste parengtų recenzuotų mokslinių publikacijų skaičius	Citavimas – Euratomo kontekste parengtų recenzuotų mokslinių publikacijų svertinis konkrečios srities citavimo indeksas	Pasaulinio lygio mokslas – recenzuotų 2026–2027 m. Euratomo programos kontekste parengtų publikacijų, kuriomis iš esmės prisidėta prie konkrečių mokslo sričių, skaičius ir dalis
	Dalijimasis žiniomis – mokslinių tyrimų rezultatų (atvirųjų duomenų / publikacijų / programinės įrangos ir kt.), kuriais pasidalyta per atvirąją žinių infrastruktūrą, dalis	Žinių sklaida – aktyviai naudojamų ir (arba) cituojamų laisvai prieinamų mokslinių tyrimų rezultatų dalis	Nauji bendradarbiavimo ryšiai – Euratomo naudos gavėjų, užmezgusių naujų tarpdisciplininio ir (arba) tarpsektorinio bendradarbiavimo ryšių su subjektais, kurie naudojami pagal Euratomo programą jų vykdytos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos rezultatais, prie kurių suteikta atviroji prieiga, dalis
Branduolių sintezės energetikos vystymo skatinimas	Branduolių sintezės veiksmų gairių įgyvendinimo pažanga – 2021–2027 m. laikotarpiui nustatytų branduolių sintezės veiksmų gairių orientyrų, įgyvendintų pagal 2026–2027 m. Euratomo programą, procentinė dalis		
Ekspertinių žinių ir kompetencijos išsaugojimas ir tolesnis plėtojimas Sąjungoje	Įgūdžiai – tyrėjų, dalyvavusių 2026–2027 m. Euratomo programos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo veikloje (dalyvavusių mokymuose, judumo programose ir gavusių prieigą prie infrastruktūrų), skaičius	Karjera – didesnės kvalifikacijos tyrėjų, kurie tapo įtakingesni savo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, skaičius ir dalis	Darbo sąlygos – kvalifikaciją pakėlusius tyrėjų, kurių darbo sąlygos pagerėjo, skaičius ir dalis
	Tyrėjų, gavusių prieigą prie mokslo tiriamosios infrastruktūros dėl 2026–2027 m. Euratomo programos paramos, skaičius		
	Į katalogą įtrauktos pateiktos etaloninės medžiagos ir etaloniniai matavimai		Pakeistų tarptautinių standartų skaičius

Poveikio visuomenei trajektorijų rodikliai

Tikimasi, kad įgyvendinant 2026–2027 m. Euratomo programą bus padedama įgyvendinti Bendrijos politikos prioritetus, susijusius su branduoline sauga ir saugumu, radiacine sauga ir jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimu vykdant mokslinius tyrimus ir diegiant inovacijas, kaip nuodyta įvairios tematikos projektuose, kurių įgyvendinimo rezultatais prisidedama prie šiose srityse kilusių uždavinių sprendimo. Poveikis visuomenei taip pat vertinamas pagal konkrečius pokyčius branduolinio saugumo bei saugos garantijų srityje.

Siekiant poveikio visuomenei	Trumpalaikis poveikis	Vidutinės trukmės poveikis	Ilgesnės trukmės poveikis
Saugaus ir patikimo branduolinės energijos naudojimo ir jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimo ne energijos reikmėms tobulinimas, įskaitant branduolinę saugą, saugumą, saugos garantijas, radiacinę saugą, saugų panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą bei eksploatacijos nutraukimą	Rezultatai – rezultatų, skirtų konkretiems politikos prioritetams įgyvendinti, skaičius ir dalis	Sprendimai – inovacijų ir mokslinių tyrimų rezultatų, kuriais siekiama įgyvendinti konkrečius politikos prioritetus, skaičius ir dalis	Nauda – bendras numatomas naudojimosi pagal Euratomo programą finansuotos veiklos rezultatais poveikis pastangoms įgyvendinti konkrečius politikos prioritetus, be kita ko, indėlis į politikos ir teisėkūros ciklą
	Paslaugų, suteiktų saugos garantijoms remti, skaičius		Sukurtų ir naudojamų techninių sistemų skaičius
	Surengtų pirmosios grandies pareigūnų mokymų skaičius		
	Bendras kūrimas – Euratomo projektų, kuriuose dalyvaudami Sąjungos piliečiai ir galutiniai naudotojai padeda bendrai kurti mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį, skaičius ir dalis	Dalyvavimas – pagal Euratomo programą naudą gaunančių subjektų, kurie užbaigus Euratomo projektą taiko piliečių ir galutinių naudotojų dalyvavimo skatinimo mechanizmus, skaičius ir dalis	Mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatų panaudojimas visuomenėje – pagal Euratomo programą bendrai sukurtų mokslinių tyrimų rezultatų ir novatoriškų sprendimų panaudojimas ir informavimas apie juos

Poveikio inovacijoms trajektorijų rodikliai

Tikimasi, kad įgyvendinant 2026–2027 m. Euratomo programą bus užtikrintas poveikis inovacijoms, padėsiantis daryti pažangą siekiant konkrečių jos tikslų. Pažanga šioje srityje vertinama remiantis rodikliais, susijusiais su intelektinės nuosavybės teisėmis (toliau – INT), novatoriškais produktais, metodais ir procesais bei jų naudojimu, taip pat darbo vietų kūrimu.

Siekiant poveikio ekonomikai ir (arba) inovacijoms	Trumpalaikis poveikis	Vidutinės trukmės poveikis	Ilgesnės trukmės poveikis
Saugaus ir patikimo branduolinės energijos naudojimo ir jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimo ne energijos reikmėms tobulinimas, įskaitant branduolinę saugą, saugumą, saugos garantijas, radiacinę saugą, saugų panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą bei eksploatacijos nutraukimą Branduolių sintezės energetikos vystymo skatinimas Ekspertinių žinių ir kompetencijos išsaugojimas ir tolesnis plėtojimas Sąjungoje	Novatoriški rezultatai – pagal 2026–2027 m. Euratomo programą sukurtų novatoriškų produktų, procesų ar metodų (pagal inovacijų rūšis) skaičius ir paraiškų dėl INT skaičius	Inovacijos – įgyvendinant Euratomo projektus sukurtų inovacijų (pagal inovacijų rūšis), be kita ko, susijusių su suteiktomis INT, skaičius	Ekonomikos augimas – pagal Euratomo programą finansuotas inovacijas įdiegusių įmonių įsteigimas, augimas ir rinkos dalis
	Remiamos darbo vietos – sukurtų etato ekvivalento darbo vietų ir pagal Euratomo programą naudą gavusiuose subjektuose išlaikytų darbo vietų (pagal darbo pobūdį) skaičius	Tvarios darbo vietos – etato ekvivalento darbo vietų skaičiaus padidėjimas (pagal darbo vietų rūšis) užbaigus Euratomo projektą naudą gavusiuose subjektuose	Visos darbo vietos – tiesioginių ir netiesioginių darbo vietų, sukurtų ar išlaikytų skleidžiant Euratomo programos rezultatus, skaičius (pagal darbo vietų rūšis)
	Viešojo ir privačiojo sektoriaus investicijų, pritrauktų kartu su pradinėmis Euratomo programos investicijomis, suma	Viešojo ir privačiojo sektoriaus investicijų, pritrauktų Euratomo programos rezultatams išnaudoti arba jų mastui išplėsti, suma	Su 2026–2027 m. Euratomo programa susijusi Sąjungos pažanga siekiant 3 % BVP tikslo

Poveikio politikai trajektorijų rodikliai

Tikimasi, kad įgyvendinant 2026–2027 m. Euratomo programą bus užtikrintas politikai formuoti reikalingus mokslinius įrodymus. Tai, visų pirma, yra susiję su kitoms Komisijos tarnyboms teikiama moksline parama, kaip antai parama Euratomo saugos garantijoms arba parama valstybėms narėms įgyvendinant teisės aktus, susijusius su branduoline ar jonizuojančiąja spinduliuote²⁶.

Siekiant poveikio politikai	Trumpalaikis poveikis	Vidutinės trukmės poveikis	Ilgesnės trukmės poveikis
Politikos dėl branduolinės saugos, saugos garantijų ir saugumo rėmimas	Euratomo projektų, kuriuos įgyvendinant gauta politikai aktualių rezultatų, skaičius	Pastebimą poveikį politikai darančių rezultatų skaičius	Politiniuose ir (arba) programiniuose dokumentuose cituotų Euratomo projektų išvadų skaičius ir dalis

Bus nustatyti tiek tiesioginių, tiek netiesioginių veiksmų tikslai, kad atsispindėtų numatomi kiekvienos 2026–2027 m. Euratomo programos dalies rezultatai.

²⁶ 2005 m. vasario 8 d. Komisijos reglamentas (Euratomas) Nr. 302/2005 dėl Euratomo saugumo kontrolės taikymo (OL L 54, 2005 2 28, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/302/oj>); Tarybos direktyva 2011/70/Euratomas ir 2014 m. liepos 8 d. Tarybos direktyva 2014/87/Euratomas, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL L 219, 2014 7 25, p. 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/87/oj>).